

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 11 — kr.  
Félévre . . . . . 5 " " "  
Negyedévre . . . . . 2 " " "  
Egy hónapra . . . . . 1 " " "

Egy év száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**  
Főmunkatárs: **IJ. MÓRICZ PÁL**  
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagy hasznos petit sorozat 3 kr. Nagyobb hirdetés a több sorra  
trücsök alk. szerint jutányos áron vételek fol. Bélyeg-díjmin  
den külön bonyolításért 30 kr.

## A segesvári csataterén.

Irta: **Ij. Móricz Pál.**

Debreczen, jul. 30.

Éjszaka van . . . Amerre a patak folyik ott a vízi tündérek a párából szőnek lepedőt lágy, fehér testükre . . . Széles pusztaság. Sehol ember rajta. Messzebb, messzebb elnézve, már a sötétségbe olvad bele a láthatár . . .

Madár szárnyuhintásától süvít a levegő . . . Nagy fekete madár . . . Előbb egy, utóbb utána másik, harmadik madár is. Egymásnak neki-neki rontanak, amint éhgyomorral a zsákmányt keresik s ha valamelyik hörgő hangján felvinnyt, borzalmas moraj támad visszhangként a pusztaságban . . .

Most teljes pompájával kinyitotta szemeit a hold . . . Zöldes-sárga színű fénysugárral, mik az arany papiros ragyogására emlékeztetnek, megvilágítja a piczi szöcskőt a harmatos virágok, az összehajló fűszálak között, midőn egyhangu melódiáját énekel a kis bohó . . . Árva bokor aljából csillog-villog fényes pont, szerelmes Szent-János bogarak

Pusztaságban rejtélyes világosság varázsfénye ömlik szét. Zsongás, bongás, zizegés, suhogás jelei megfoghatatlan titkos életnek s árnyékok, mik halavány ködszerű repülésük közben csodálatos alakok mását hagyják a víztükörön.

Pusztá sikon sok-sok dombok. Apróbb

s nagyobb dombok, mint sirdombok. Ez az egész pusztá temető itt, ádáz csata színhelye.

És kakas kurjantásra sirjaitat fel-szakítván a holtak, tört fegyvereket forgatván csontos ujjai között viaskodnak ismét, viaskodnak egymásnak nem árt-ható tehetetlen kísérteti dühvel. És mintha ágyu döbörögne, mintha kard, lándzsa csörögne.

Segesvári csataterén halott honvéd s halott kozák még ma is küzd egymással, midőn kakas kurjantására fel-szakadnak a gyöpös sírok.

Alkonyodott . . .

— Hurráh! Hurráh! mind nagyobb, mind vadabb tömegben vágat paripáján elő a kozák. Handszárját forgatja a kaukázusi vitéz s Don nyíres partja mellől a ki jött, hetmán urak vezetése alatt, a kozák lándzsáját feszíti erősen.

49 éve annak. Bem kis magyar se-regét összetörte itt a túlerő, mellyel már a geniális hadvezérei ész sem mérkőzhetett diadalmasan.

Utolsó kardcsapásig kitarítottak a honvédek. Nem a győzelemért, de a zászló becsületéért küzdöltek már csupán.

És mint hegyes fejű zöld sáskák sűrű zsbolygó tömegben, úgy nyomul-tak előbbre és előbbre a sötét zöld kaftános, fényes, hegyes rézsisakos orosz gyalogosok, durva emberadásuk-

kal mind több-több, szigetként csoporto-sult, küzdő magyart tapodva holtan, se-besülten lábaik alá.

Bem apót hű huszárai, éjnek ide-jén, vissza lopózdván, mocsáros árokból sebesülten, összetörve huzták ki.

Levott taposva a magyar szabad-ság rózsafája. Segesvár felől zene, vig dombérolás hallatszott. Ravasz százs urak vigadtak ott, a magyarszabadság legyőzőivel . . . Mint sűrű vérfoltok olyanok voltak a széttaposott rózsának virágoi. Magyar szabadság rózsafájának hová lett a bővös-bájós csalogánya, mely csaták idején is bátorította a ha-dakat?

Petőfi Sándor a költő, a tüzes szí-vű ifju, Bem tábornoknak legkedvesebb segédtszije is eltűnt e napon. A seges-vári csataterén nyoma veszett mind-örökre. S holttestén át fűvő paripák tapostak aczél patkóikkal.

Magyarszabadság virágos rózsafáját kitaposták, kivágták. Magyarszabadság rózsafájának csalogánya is, miért élt volna tehát tovább?

— Hurráh! Hurráh! ordították a bösz kozákok, midőn az elborult tekin-tetű fiatal honvédtisztnak a mellébe szurták a lándzsát, ki nem menekült, de szemben, a pusztulás jelenetén, úgy lehet, lángelméjében elborulva, várta a halált. És lerogyott a gyöpös dombra és folyt, folyt a vére a haldokló csalogány-

## A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

### A segesvári emlékre.

Koszoruzott emlék  
Hirdesse nevét  
Örök dicsőségét  
A hír vigye szét.

Hazája szivében  
Sírhalma körül  
Emlékezet éjjen  
Fájó gyöngyörül.

Mienk dala, szive,  
Oly drága e kincs.  
S úgy fáj a kebelnek,  
Hogy még pora sincs.

Ugy tűnt hamva ott el,  
Hová költözött,  
Mint lelke fölsozlott  
Milliók között.

Forrásból virág lett,  
Vadrózsabokor  
Lelkéből lelünkben  
Eszmék raja forr.

Hol az ő lánglelke  
Napként megjelent:  
Virul a barátság  
Itűség, szerelmem.

Apát, anyát, testeért.  
Hilvest és hazát  
Igaz szív karjával  
Mint ölelt ő át!

Rabnépet ha látott:  
Szívén átfuta  
A világszabadság  
Tűz gondolata.

Szent világszabadság!  
Hogy imádtá ezt,  
Melyet vért izzadva  
Szült meg a kereszt.

Óh igazi dalmok  
S igaz ember ő.  
Krisztusként meghalni  
Volt benne erő.

Költészetek élet,  
Lánggal lobogó.  
Élete költészet  
Fényes, ragyogó.

Jánosi Zoltán.

### A szabadságharez dalnoka.

— A «Debreczen» eredeti tárczája. —

Ezekkel a szavakkal illeti Debreczen sz. kir. városa a nagy költőt a holnap ünnepén, a szobrára leteendő koszorún . . . De vajjon csak a szabadságharezé volt-e s nem az egész nemzeté s nem az összes negyvenes éveké? Azt hisszük, hogy a felelet erre nem lehet kétséges — nem is foglalkozunk tehát vele, maradjon ez a pár sor egyszerű reflexiónak.

48 éve lesz holnap, hogy az összes ada-tek egybehangzó tanúsága szerint Petőfi Sándor a segesvári csatában elesett s az ottani közs. sirban alussza örök álmát, álmódván a betöltött hivatásról, amelyet itt e földön ma-ga elé tűzött, felemelkedvén 26 éves korában a dicsőségnek oly magas fokára, amelylyel csak az egy Byroné vetekedhetik, — s ha nem is azok, amelyekről ő álmódott — zugó paripák szagu'dtanak a kivított diadalra holt-testén át s még csak meg sem találták ott öszetiporva.

Második ércszobrát leplezik le holnap, ott lesz körülte az egész ország, lerósi kegye-lete adóját, mi sem maradhattunk el, a sajtó napszámosai, mikor a magyar irodalom ragyo-gó csillagát ünnepelik.

Vizsgálták már sokan, melyik részében költészetének nagyobb Petőfi: a szerelme vagy a hazafias verseiben? Én nem teszem ezt, csak leborulok az ő nagysága előtt e

nak, de izzó feje körül már ott csillogott, ott villogott, ott fonta szent koszoruját a halhatatlanság örökkön ragyogó dicsugara.

— Hurráh! Hurráh! ordította diadalmosan a bős kozák, mikor a költő utolsó sóhajtott az alkonyba súlyedt segesvári szomorú csatatéren . . .

Szombati nap van. Negyvenkilencszer ujjalt meg s fogyott el az esztendő azóta, mikor a segesvári szász urak együtt vigadtak a magyar szabadság könyörtelen pusztítóival.

És a jó szász vigad most, e szombati napon is. Majálist rendez a zöld erdőben a segesvári zöld szász, mikor pedig a magyarság színe-virága szentkegyelettel zarándokol az elhagyott segesvári csatamezőre, hogy ünnepeljen ott! Ünnepelje Petőfi Sándornak a költőnek, a szabadságharcosnak az emléket, ki ott jeltelen sírdomb alatt nyugszik, kinek a csaták mezején emléksobrot emelt a halás nemzeti kegyelet, mely a költő karcsu alakját lünder regék dicső alakjaként regéli s mely hazafias kegyelet mindannyiszor feltámad lángoló hévvel, midőn nehéz, szomorú, kétséges napjai vannak a magyarnak.

Most is szabadságában csonkítani akarják a magyart a bérszold szolgálai. Sirjaitokból ti halott vitézek, te halott költő tehát keljtek ki s az éjszaka óráiban bátorítsátok fel a mi szívünket, hogy a kik hazájukért, a szabadságért küzdöttek örökké élnek azok s dicsőülés reájuk a halál.

Petőfi szobráról lehull a lepel. Régi Rákóczi édesbús zenéje megrezegteti a szíveket. Oltárt szentelnek itt, a magyar szabadság szent oltárát, melynek égi tüzetől megvakul a szabadság minden ellensége, ki vesztésünkre tör s kiknek a magyar föld sem adjon nyugtot.

Alkonyodik, esteledik a segesvári csatatéren. Az ünnepi pompa, már szer-

te foszlott, az ünnepi zaj már elhangzott. És a hold szelid képével már ismét belekaczerkodik a patak tiszta tükörébe. Csend, csend s koszoruk virágitól illatos levegő.

Kakas kurjant. Nagy éjszaka van. A sirok felszakadnak, de többé nem hallszik harcizaj. Fehér sugár halott, dicsugárral homlokán, áll a szobor mellett, peng-peng kezében valami csodálatos hangszer. Az egész szobor, mint égi tűz akként ragyog.

És sirjaikon a halott honvéd vitézek utándudolják a varázs nótát a hazáról, a szabadságról, a diadalmas csatákról, csak a kozák, csak a kozák, ki a szolgaságért küzdött s halt s a szász, ki elárulta a magyart, sír, ri a föld mélyében. Nem lehet nekik soha, soha ott sem megnyugodniok. A Petőfi szobor ragyogó égi fénye égeli, pörzsöli a zsoldosokat, az árulókat még sirjuk mélyében is.

Tücsök, kis tücsök czirpel s halott honvédek kint merengnek sirjaikon. Éjszaka, bűbájos varázs éjszaka van . . .

## A segesvári Petőfi-emlék-ünnep.

Debreczen, július 30.

Megmozdult az ország a nagy ünnep közeledtére, a melyet a nemzeti kegyelet a szabadságharc vértanui halált halt Tyrteusa emlékének rendez a fejéregyházi mezőn, a hol elesett Petőfi és Segešvár legszebb terén, a melyről a szem épen beláthatja a véráztatta síkságot.

Az ország minden részéből küldöttségek érkeznek holnap a nagy ünnepre, koszorukat víven magokkal a Petőfi emlékére. Debreczen város közönsége sem marad el az ünnepélyről, nem is maradhat.

Hiszen itt, a Bathfány-utczai lakásán kötötte fel a kardot Petőfi, mikor ifju, szerető felesége áldásával elindult Erdélybe, a haza védelmére s — meghalni a hazáért meg a szabadságért, melyet senki szebben nem tudott megénekelni — mint ő.

A városi tanács tegnap délután intézke-

dett, hogy Debreczen városa is képviselre legyen Petőfinak a segesvári vármegyeház előtt és a fehéregyházi síkon emelt emlékek leleplezésénél.

K o m l ó s s y Arthur főjegyző tegnap gyönyörű szép borostyán koszorut rendelt meg H e y k á l Ede fűvészkerti féker-tésznél.

A koszorura nemzeti színű szalagot kötnek, ezzel a felirassal:

„Szabadságharczunk dalnokának  
Debreczen szab. kir. város közönsége.\*

Tegnap délután határoztak a felett is, hogy kikre bizza a város a koszorut. Oláh Károly tanácsnok és K o n c z Ákos levéltárnok vitték magukkal és fogják ez igazán nemzeti ünnepeu képviselni Debreczen városát. — A küldöttség tegnap este indult Segešvára.

A képviselőházban, mint már táviratilag jelentették a tegnapi ülésen mára tüzték ki Rátkay László indítványának tárgyalását, hogy a képviselőház tegyen koszorut Petőfi szobrára.

Az ülésnek ez a része következőleg folyt le:

R á t k a y László: T. Haz! A parlamenti életnek és munkálkodásnak megmésíthatatlan örvénye a meg nem szűnő küzdelem az elveknek ütközése és az eszméknek léte-tése állandó és az adja meg a parlamentek egészségét és erejét. (Igaz! Ugy van a szel-ő-ualoldalón.) Politikai harcainkban pártokra tagolva küzdünk igazaiokért, de vannak kötelességek, melyek teljesítésénél kilépünk a pártkeretek izzó hevéből, kezét nyújtunk egymásnak és egy perczre egyek vagyuk. Egy ilyen indítvánnyal lépek a t. képviselőház elé, és ez, ha lehetséges egyhangulag fogadtassék el. (Halljuk! Halljuk.)

E. hó 31-én lesz Segešváron P e t ő f i emléksobrának leleplezési emlékünnepe. — Petőfi élete a politikát is érintette, mert hiszen a szabadsajtó és a „Talpra magyar” íkertestvérek, egy nagy napnak születte. — (Ugy van! Hallgól.)

Azok a vércseppek, a melyek a segesvári síkon a nagy szívből kihullottak, azok a magyar szabadságért és a magyar hazáért szivarogtak annak a csatatéren göröngyre. De Petőfi költő is volt és lantját a költészet Istene legforróbb csókjával látta el, hogy dalait, a melyek róla ehangzanak, eljegyezze vala a halhatatlanságnak és a szabadságról senki nálánál szebben nem enekelt. Ezek a

áldom az istenemet, hogy én is magyar vagyok s részemnek tekinthetem ezt a nagy szellemet e helyett inkább megpróbálom összeállítani verseiből azok sorozatát, amelyeket Debreczenben írt.

A legelső verse, mely minket közelről érdekel, a Hortobágyi korcsmárosné 1842-ből, utána 43-ban már több következik: Maudhoz, Megunt rabság. Előhalott, Sikos a hó, szalad a szan, Temetésre szól az ének, A virágnak megtiltani nem lehet, Nem megyek én innen sehova. Ekkor már itt színészkedett minálunk s ha bus volt is néha néha a szíve, itt nyílt ki igazán költészetének illatos virága, büszkek is vagyunk reá, szinte elmondhatjuk, hogy mi adtuk Petőfit a nemzetnek. Hiszen csak el kell olvasni a felsorolt verseket s mindenki megérzi, mint fejlődött egyikőtől a másikig, míg vegre elért a halhatatlansághoz az A virágnak megtiltani nem lehet megírásával! Debreczennek leányai, ti hozzátok szólt így Petőfi Sándor koszoruzatokat meg holnap a szobrát a kollegium előcsarnokában, megérdemli tőletek!

1845-ben itt töltvén a telet, egymásután írja a verseit: Honfidal, Elmondanám, Tel végen, Fűtty, Végső \*\*\*hez, A dal, A nemes, Szomjas ember tünődése, Halvány katona, Ivás közben, Nem ver meg engem az Isten, Hírös város az aaföldön Kecskemét — s jóval elmenetele után is visszagondol itt töltött idejére s megírja Egy telem Debreczenben című

versét. Örök gyöngyei egytől egyig a magyar költészetnek s nem egy közülök a humornak is. Ki merné tagadni, hogy a mi városunk legköreinek megerzik rajtuk a hatasa! — Mikor aztán elment tőlünk, soká nem jött vissza, 1845-ben egyetlen egy verset sem írt nálunk, sőt 1846-ban is mindössze két emlékverset. . . Hajh, akkor már másfelé húzta a szíve! A következő évben ismét sok helyet bejárt, de nálunk nem írt verset, 1847-ben is csak megszíról esodálta Debreczen a haza nagy költőjét. Jött aztán az a dicső esztendő, mely 1848 néven ragyog a történelem lapjain, a melyről ezt írta Petőfi:

Nagyapáink és apáink  
Mg egy század elhaladt,  
Nem tevének annyit, mint mink  
Huszonnégy óra alatt!

Elvégezvén dolgát Pesten, másfelé hívta a haza s utjában megjelent újra Debreczenben. Milyen larma, milyen vigadalom! Hogy volna kedvem . . . Itt alszik a költő . . . Tisz teljétek a közkatonákat! 1848. Csatalad. Akaszatok fel a királyokat, Itt a nyilam! mibe löjjem? Kont és társai, Vesztett csaták, csúfos futások, Fiam születésére, Az év végén . . . egytől-egyig itten lakásának, hazafias örömeinek és családi boldogságának tanui, Debreczen asszonyai, ti se maradjatok el holnap virágai-

tokkal, a Felségek felesége nálunk tette a szabadságharc dalnokát apává!

S az utolsó év?! Oh, akkor már a sors Debreczen tette a haza középpontjává, Bón segédtszjének sokszor kellett nálunk megfordulnia s nem ment el úgy tőlünk, hogy egy-egy versrel itt jártat meg ne örök tette volna. Budaváran újra német zászló s Európa esendes, újra csendes, irta az év elején; a február 4-iki vizaknai csatát itt örökitette meg Négy nap döngött az ágyu c.: gyönyörű versében s itt öntötte ki haragját Mészáros és Klapka ellen Nyakraváló és Egy goromba tábornokhoz cz. verseiben s innen ment el 1849. júliusában Pestre, hogy onnan meginduljon utolsó útjára, amely oly gyorsan teljesítette kívánságát . . .

Nagy szellem onnan a mennyből ahol vagy tekints le ránk a mai és holnapi napon. Tehetetlenek és erőtelenek vagyunk, hogy a te halhatatlanságodat méltón illessük tiszteletünkkel, de tekintsd és lásd, hogy nemzeted megtette érted a mit tehetett! s biztass onnan a magasból, hátha sikerülni fog felráznod újra nemzetedet, hogy nemcsak érted, de a hazáért is tegye mind azt amit tenni kell s hogy méltó legyen te hozzá!

Debreczen hölgyei, leányok, asszonyok holnap ne maradjon koszorutlanul a Petőfi Sándor szobra a kollegiumban!

Fejő.

dalok a szabadságnak és a hazaszeretnek örök érvényű imádságai lesznek. (Nagy tetszés a bal és szélsőbalon.)

És kérdem én, van-e a magyar parlamentnek állandó szöveg törvénye, mint a hazaszeretete? Minden, ami eszményi szép: költészet, hazáért szeret, honfűi költészet és a hazáért meghalni tudás, mindez mintegy eszményképben egyesül ebben a névben: Petőfi Sándor. (Tetszés.) Mindez ott ragyog már a multnak tiszta fényében.

Indítványomhoz több szavam nincsen, mert feleslegesnek tartom, hogy azt bővebben indokoljam akkor, a midőn biztosan tudom, hogy az értesnek, az akaratnak és a határozásnak összhangja meg van köztünk. (Helyeslés.) Röviden tehát csak azt mondom és azt ajánlom a t. Háznak, hogy a szoborleleplezési ünnepem a Ház nevében tegyünk le koszorút, (Általános, élénk helyeslés.)

Bánffy Dező báró miniszterelnök: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Rátkay képviselő ur indítványához érdemben hozzájárulok; ez alkalommal azonban, tekintettel a házszabályok 149. és 150. szakaszára nem tartom lehetőnek, hogy a Ház érdemben határozzon. A magam részéről kijelentem, miszerint hozzájárulok ahhoz, hogy a házszabályok értelmében az érdemleges tárgyalást a Ház elrendelje és tekintettel arra, hogy legközelebből, már 31-én van ezen szobornak a leleplezése, ezen indítványt az érdemleges tárgyalását a holnap napirendre tűzse ki.

Azt gondolom, t. Ház, nincsen kétség az iránt, hogy az indítványt méltóztatnak egyhangulag elfogadni. (Helyeslés.)

Hogy én ehhez ragaszkodom, ezt kizárólag csak azért teszem, hogy a házszabályok szigorú betartására járjunk el. Kérem tehát a Házat, méltóztatásuk az indítványozó ur indítványát elfogadásával elhatározni, hogy ezen indítvány tárgyalását a holnap ülés első tárgyalás tűzi ki. (Általános élénk helyeslés.)

Elnök: Ugy látom egyértelműség uralodik arra nézve, hogy Rátkay László képviselő ur indítványa a holnap ülés napirendjének első tárgyat képezze. Ennél fogva a Ház határozatát ilyen értelemben mondom ki.

A Petőfi szobor leleplezése alkalmából a segesvári ünnepélyre gyönyörű babékoszorút küld a Petőfi társaság is. A koszorú szeles, vöröses szalagján a következő felírás olvasható: „Petőfi Sándor emlékének a Petőfi társaság.” A társaság elnöksége sokáig tanakodott azon, hogy a koszorú szalagja milyen legyen, végül Bartók Lajos és Endrődi Sándor indítványára a nagy költő kedvenc színét, a vöröset választották. Petőfi költeményeiben maga is többször hangsúlyozza, hogy legkedvesebb színe a vörös, így pl.: „Változás-czimű költeményében:

Fehér bor, szőke lány, fényes nap  
Hatottak egykor lelkemig.  
Vörös bor, barna lány, sötét éj  
Kedvem most bennetek telik.

A gyönyörű koszorút a társaság küldött sége helyezi a segesvári szoborra. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a Nemzeti Színház koszorúját Fellek Miklós viszi Segesvárra s ugyancsak ő teszi le a budapesti 48-as honvédek koszorúját is.

## A Hungária bérlete.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 29.

A városháza építésének napirendre kerülése után a városi hivatalok egy részét a Hungária kávéház felett levő bérházban helyezték el, ahol egyuttal az állami anyakönyvi hivatalnak is bérletet lakást.

Mikor aztán a szerencsétlen Havranek-terv lekerült a Blau Gyula jóvoltából a napirendről néhány hivatal visszaköltözött a városházára. Az új szervezet azonban úgy a hivatalokat mint a régi hivatalokban szervezett tisztviselői állásokat megszorította s így

örtént, hogy a Hungária bérháznak majdnem összes kibérelt helyiségei valamint a régiváros háza összes használható helyiségei le vannak foglalva s a Hungáriában is csak két helyiség áll üresen, mert a többi a Hungária akkori bérlője, s azóta a háznak is tulajdonosává lett Wechsinger Károly a várostól kibérelte.

Mivel azonban az így bére és használatba vett helyiségek bérlete a jövő évi február 1-jén lejár s addig az ott levő helyiségeknek állandó elhelyezést biztosítani lehetetlen, a városi tanács a jog és pénzügyi bizottsággal egyetértve azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy a Hungária bérletét a mai bérösszegért 7795 forintot további egy évre 1899 febr. 1-ig hosszabbítsa meg.

A tegnapi városi közgyűlésen nagyobb vita fejlődött ki a kérdés felett, természetesen kapcsolatban a végleges elhelyezés s így a városházépítés kérdésével, amelyet azonban érthetetlen okból a főispán nem engedett tárgyalni s így nem került szavazásra. Tóth Béla építészek az az indítványa, hogy a bérleti idő lejártáig a tanács gondoskodjék a városháza keleti oldalának megfelelő átalakításáról s nem nyert konkrét formát az a felmerült nézet sem, hogy a tanács utasítsa a városház építésnek oly időben napirendre tűzésére mely lehetővé tegye azt, hogy az építés 1898 végére be is fejeztessék a 1899 febr. 1-re a hivatalok a Hungáriából beköltözhesenek.

A háztulajdonos ugyanis nem bajlándó febr. 1-nél továbbra bérbeadná, mert a febr.-májusi negyedre átalakítások céljából szüksége van.

Az ügyre vonatkozólag különben illetékes helyről arról értesülünk, hogy a városi hatóság a városháza építésének kérdését még ez év folyamán dűlőre akarja hozni.

Nevezetesen az építési bizottság a tavasszal egy 3 tagú küldöttséget bízott meg a kérvény tanulmányozásával, a mely küldöttség azonban megalakítás után néhány hónapig Dobóczky Sándor küld. tag afrikai tanulmány útja, az ő hasajövetele után pedig a mai napig Látinóvics Mihály küld. tag szabadságon léte folytán érdemleges munkába nem foghatott, sőt erre még a legközelebbi időben sem lehet kilátás, mivel most majd S t a h l Géza főmérnök fogja szabadságidejét igénybe venni.

Azonban a S t a h l Géza visszatérése után az ügy gyors elintézése kilátásban van s remélhető, hogy a jövő év folyamán nagy-szerű székházat fog Debreczen sz. kir. város emelni.

## TARKA-ÉLET.

André.

A sarkokért vesztésbe sok fut  
Hajón, léggömbön, gyalog, szánon.  
Oriás gömbjével úgy vesztett most  
André a jeges óceánon.

Ah, ez az út roppant veszélyes!  
Ily vállalatot én is tartok.  
A sarkok, hajh, romlásba esnalak,  
Kivált a női cipő-sarkok.

Sebestyén diák.

## Hogy lett egy ázsiai bánffy miniszterelnök?

— Rege németből szabadon fordítva. —

Vala egyszer keleten egy kalifa. Hatalmas vala a kalifa. Hosszu szakalla, háreme mind valának neki. Történe azonban, hogy a kalifa vezére meghalt, nagyvezére pedig leköszönés fenyves hivataláról. És megjede ekkor nagyon a kalifa, hogy honnét keritend most már országának behasználható kormányzót, ki az adóprést is megfelelő ügyességgel fogja kezelni, de meg az eunuchok pávatollas legyezőjének a hajtogatásából is eltalálja a kalifának akaratját. Mert szörnyű kurucz or-

szág vala a kalifa országa. És a kalifának tekintete az udvari bolondjára ese. Mer vala neki udvari bolondja is, mely egyenrangban vala a mi fős pánja ink-kal. És egy ritka gondolat gyuladék fel a kalifa agyában, ki is mondá:

— Udvari bolond, te legyél az én nagyvezérem!

— Én nem akarok nagy vezér lenni! mondá a bolond.

— És miért nem? kérdezte legott a kalifa.

— Nagy onostoba vagyok én a hhoz az hévatalhoz! mondá egész őszintén az udvari bolond.

— Akkor meg éppen csak te leszel a nagyvezérem, mert ilyen őszintés szolgát egész birodalmomban nem kaphatok, mint te.

És így lön, hogy messze Ázsiában egy bölcs kalifa udvarában egy ázsiai bánffy miniszterelnök lett.

Aki pedig ezt a történetet el nem hiszi, az fizessen egy tallért a vidéki országos hirlapíró szövetség javára végez a krónikás, aki még azt is széksége nek tartá megjegyezni, hogy a kalifa s o h a s e m b á n á m e z ezen választását. \*)

Fordította: Paulus.

## Levél.

Kérem alásson, bölcs főkapitány ur,  
Reszket a szívem s arczom halványul  
Az orpheumban rémes dolog járja!  
Szuronyos puskát állít gyöngyfógará  
Szép szőke asszony, szűk trikó-nadrágú:  
Puska tusán áll egy nagy fene ágyú;  
Hátul egy ember gyorsan odá surran,  
Nyujtja kanóczát, ágyú nagyot durran.  
Jaj, ha lecsuszik egyszer a szuronyhegy!  
Forró szívébe hideg aczélcucs megy!  
Főkapitány ur, tiltsa ezt be kérem,  
Hiszen, ha látom, majd megfagy a vérem.  
Ha szép nem volna: nem szólnék egy szót se.  
Róla nem írnék rosszat se, de jót se.  
Am olyan édes, bűvös-bájos asszony.  
Főkapitány ur, engem meghallgasson.

Sebestyén diák.

## Huszönöt év multán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 30.

„Gyermek voltam s gyermek lettem újra.” írja egyik versében Petőfi, egy másikban pedig felsóhajt, „Husz esztendő az idő, hogy eljár!”

A tegnapi összejövetelre visszatekintve igazán egy szép családi találkozás tűnik élénk hol sokszor felhangzott az emlékezések közepette, 25 év, az idő hogy eljár!

A sok deres bajszu családós férfi gyermek lett újra és a felelevenített mult s kedves ifjúkor örökké szép emlékei aranyozták be a tegnapi szép napok minden perceit.

A nagy család 1 órákor gyűlt egybe a Dobos pavillonban közös ebédre s a régi jó barátok egymást újra felismerve örvendezve mutatták be egymásnak családjaik tagjait s megindult az emlékezések arja amelyben érdekesebbnél érdekesebb reminszentiák merültek fel. E szép családi kör központját az öreg Tóth József professzor baesi képezte az ő jóságos kedves modorával és bámulatos em-

\*) A fordító megjegyzése: No hiszen nem is vala az az udvari bohóc akkor valódi, eredeti ázsiai bánffy, mertakkor nem egyszer, de ezerszer meg bánta volna a bölcs kalifa választását.

ékező tehetségevel emlékezve nemcsak a jelen levőkre de bizonyos Calculusok-r a a melyek secundának hívatnak és rossz tanulónak adának.

A múlt emlékei és a jelen örvendős találkozás és a melabus szép zene oly sajátos érzéseket keltett a jelenlevőkben, hogy az úgy nevezett sirva vigadás igazi érzése lehetett is a mi mindenkit áthatott.

A kitűnő konyha és jó italokért mint mindig vagy most is Boronyás z bérlet illeti meg a díczeret.

A második fogás után Szilágyi Imre kelt fel s szép szavakban emlékezett meg a barátságáról, üdvözölve a jelenlevőket, kéri őket, hogy üritsenek egy poharat vele a tavollevők a jelen nem leheők egészségére.

Utána Hájdu Zsigmond lelkész és püspöki titkár szólalt fel, szép beszéde végén élteti a találkozó jelen levő kedves tanárait Tóth Józsefet és kívánja, hogy az Isten tartsa meg őt a lehető legjobb egészségben, hogy a most itt találkozott tanítványainak gyermekeit is taníthassa.

Altalános csend között kezdte szónoklatát dr. Benedek Sándor s szép beszédet mondott a barátságáról és a találkozásról. Huszonöt év, mondá, nem nagy idő nemzetek történeljén, de annál több egy enheri életben és áthatva azon sajátos fajón édes érzésöl a melyet benne a találkozás és a múlt kedves emlékei keltettek ez entalálkozás helybeli rendezőre ürité poharat.

Ezek után még igen sokan beszéltek szebbnél szebben. De a bankettet befejező beszéd volt a mulatság legszebb éke, az öreg Tóth József bácsi szónoklata. Keresetlenül egyszerű, kedves és megható volt e beszéd.

„Nem költő, hogy szép versekben, nem szobrász, hogy márványban domborítsa ki, nem festő, hogy szingazdagon esetelje s megfesse azt, amit érez e szép pillanatban mondá az öreg professor. — En csak egyszerű matematikus vagyok s kívánom kedves gyermekeim, hogy hatványozza meg a mindenható az önök boldogságát és életök éveinek számát. Legyen életök örömei olyanok mintegy kör, azaz vég-hetetlenek s ha az isten meghaligatja kérésemet adjon az Isten mindnyajoknak olyan egészséget, mint a minő ma is nekem jutott és annyi időt legalább is mint amennyi nekem adatott, mert most is 75 éves koromban legjobban érzem magam különösen kedves körünkben.

Eljen és pohár csengés közt végezte az öreg ur kedves beszédét.

A jól sikerült lakoma menüje a következő volt:

#### MENU.

az 1872. évben Debreczenben érettségit tett ifjak által  
25 éves találkozásuk alkalmából  
1897. július 29-én tartott  
D I S Z E B E D E N  
Fehér metélt leves  
Barna borsó puréé leves  
Kecsege tartárral  
Bólszín mártással, vajás metélttel  
Káposztás és tőrös rétes  
Liba: ruca és csirke sült  
Ugorka saláta  
Kovászos ugorka  
Vegyes gyümölcs  
Sajt  
Fekete kávé

Asztal bontás után az egész társaságot lefényképezte Knébel fényképész.

Este 8 órakor a „Margit-fürdőben” jöttek össze barátságos bucsu lakomára a régi jó pajtasok.

### Táviratok.

#### Boicsev elítélve.

Budapest, július 29 (A Debr. ered. táv.) Boicsevet egyhangulag bűnösnek mondták az esküdtek. Sorsában osztozik hü segédje, Novellies volt rendőrkapitány és a tulajdonképeni hóhér, Wasziliiev Bogdán esendőr is. Az esküdtek a gyilkosság büntényében bűnösnek találták mind a hármat.

A verdiktet közlő távirat így szól:

#### Filipopol, jul 20.

Bár az itélet hirdetést csak délelőttre tüzték ki a bíróság éjféli után összegyűlt és kihirdette az esküdtek verdiktjét. Az esküdtek Boicsev kapitányt egyhangulag bűnösnek nyilvanították az előre megfontolt gyilkosság bűntetteben, de elismerték enyhítő körülményeket. Hasonlóképen hangzott a verdikt Novelliesre is. Vasziliiev Bogdánt bűnösnek mondták k az előre való megfontolás nélkül elkövetett elkövetett gyilkosságban és nála igen nagy enyhítő körülményeket ismerték fel. Boicsev Nikolát felmentették.

### Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata

Budapest, július 30.

#### A képviselők koszorúja.

A házban a Rátkay indítványát, hogy a segesvári Petőfi szobrot megkoszorúzza a ház, egyhangulag elfogadták.

#### Záró beszédek.

Papp Elek záróbeszédet mondott a cukorjavaslatához, majd Lepsenyi beszélt határozati javaslatára névszerinti szavazást kérve, hogy meglehessen tudni, kik az igaz barátjai a népek.

Ezután Blaskovité és Meszlényi Pál mondtak záróbeszédet, Rakovszki és Holló eláltak e záróbeszédől.

A házban a záróbeszéd után szavaztak a cukorprémium felett.

#### Nem lesz parlamenti béke.

A béke híre aligha nem korán tüzték ki a pártkörökben a fehér zászlókat, mert a kompromisszum újabb bajokban szenved.

Szilágyi még állandóan tárgyal a Kossuth-párttal, mely azonban a 16-ik paragrafus felajánlott módosítását még rosszabbnak tartja a szerződési szöveg nélmert a közfunkcionáriusokat annyiban utalja csak esküdtsekhez, amennyiben közfunkcionárius minőségben lettek megtámadva.

#### Ráth Károly meghalt.

Budapest, jul. 30. (A Debr. ered. táv.) Ráth Károly Budapest székesfő város népszerű polgármestere ma délelőt meghalt.

#### Arviz Ausztriában.

Budapest, jun. 30. A Debr. er. táv. Ausztriában az arviz óriási károkat okozott, előtötte Ischt is.

#### Stefánia Péterváron

Eidapest, jun. 30. A Debr. er. táv. Stefánia özvegy trónörökösne Pétervárra elutazott.

#### Egy önkéntes öngyilkossága.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 30.

Lapunk zártakor nagy szerencsétlenségöl értesülünk, mely széles körben fog óriási szenzációt kelteni. Dankó Gy. a cs. és kir. 39. gyalogezredbeli egyéves önkéntes pontban

2 órakor szolgálat fegyverével föbelötte magát

A szerencsétlen fiatal ember Dankó Mihály Kossuth utcai széles körben ismert temetkezési intézet tulajdonosnak a fia volt.

Született 1873-ban Debreczenben, hol iskoláit is végezte. Kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálatot tevén hivatalnok pályára lépett s legutóbb egy nagy károlyi taktikárpénztárnak volt pénztárnoka, mely állását mult évi október elején hagyta el, mikor is a 3. honvéd gyalogezredhez vonult be, hogy egyéves önkéntesi évét leszolgálja.

Katonai szolgálatában soha sem volt ellene kifogás, sőt kellemes modoráért mindenki szerette a csinos szőke fiatal önkéntest.

Öngyilkossága az egész városban, de különösen az ezred és tisztikara körében, mert senki sem tudja az öngyilkosság valódi okát elképzelni. A szerencsétlen fiatal ember ugyan is egész a legutolsó pillanatig a legjobb hangulatban volt, kedélyesen mulatott önkéntes társaival az utolsó napokban is s különösen — mint értesülünk — a legutolsó négy napot folytonos mulatozásban töltötte.

Anyagi zavarra gondolni sem lehet, mert helyben lakó szülei imádásig szerették fiukat s ha lettek volna is adósságai, azokat édes atyja, ha szól neki bizonyára kifizettet volna.

Ennélfogva mind nagyobb tápot nyer az a feltevés, hogy a derék fiatal önkéntes pillanatszerűen elmezt a vrbán követte el tetteit, melyet akként hajtott végre, állkapcsa alá lött s onnan furódott a golyó agyába.

A fiatal ember holttestét a katonai kórházba vitték, hol felfogják boncolni.

### Ujdonságok.

\* Személyi hír. Eötvös K. Lajos királyi fanfelügyelő nyári vakációját megszakítván, itthon időzik.

\* Tiszai ármentesítő társulat ülése. Az alsószabolcsi tiszai ármentesítő társulat holnap délelőt 9 órakor saját helyiségében (Bárod Podmaniczky ház) ülést tart, melyen Várady Géza társulati főmérnök által beadott jelentése fog tárgyalatni, a Tiszabalparti belvizeknek bevezetése és szabályozása, továbbá a debreczeni—Hortobágy pusztai öntözése terveinek tárgyalásán. Az ülésen Gróf Deseffy Aurél valós. belső titkos tanácsos fog elnökölni.

\* Rendkívüli tanácsülés. Holnap délelőt 10 órakor tanácsülés lesz folyó ügyek elintézésére.

\* Diákjaink és a debreczeni csata évfordulója. Az ev. ref. főiskola kebelében virágzó magyar irodalom önképző társulat szűnidei fenttartó bizottság tagjai nevében, szép levélben hívta meg a város tanácsát Baggaméry Károly és Naggy Béla a debreczeni csata évfordulója augusztus 2-án tartandó hazafias ünnepély alkalmából. A városi tanács holnapi ülésén fog foglalkozni a meghívókkal. Reméljük, hogy ha a custozai csata évfordulóján képviseltették magukat, akkor ezen a haza és Debreczen város történelmében örökre emlékezetes napon is méltóan lesz a város képviseltette s-ki lesz tüzve a város házára a fekete zászló.

\* A számonkérőszék ma a főispán elnökle a tati a számonkérőszék ülést tartott átvizsgálván az e hónapban elintézt ügyeket

\* Az állat az emberben. Megint egy eset, melynek hallásakor az ember elme megal és nem képes gondolkodni a megdöbbenéstől azon emberi vadság, állatias kegyetlenség felett, hogy ember ilyen tettet elkövet. Megrögzött gonosztevő ez esetben tettes, de tettemaga bűnös, hogy ne eléggé szigorúan lehetne büntetni elfásult szív, zavaros elme és a legnagyobb foku álatiasság ezen bűné és az áldozat szegény a kórágyon örökre semmire téve egy gazember, egy megrögzött gonosztevő a gyámatya által. Az eset különben a következő: Szóllóssy Bálint rovott multu egyén felesége a május elején halt el s azóta teljesen egyedül lakott 9 éves kis gyáméányával, ki szegényke apátlan és anyátlan

árva. A gonosz lelkű ember durva vágyainak eszközéül használta fel a szegény gyermeket. Az aljas s testben lélekben beteg ember félvén később, hogy az általa betegé tett gyermek miatt baja támadhat és ezért szegénységét adva okul a kis árvát beadta az árvaházba. A kis leányka itt töltte napjait, boldog nyugodalomban, azonban szegényke nagyon beteg lett és az orvos a betegen fekvő kis leányt oly annyira súlyos betegnek találta, hogy rögtön intézkedett, hogy a bába képezde kórójába vitessék ápolás végett s szegény azóta az előrehaladt kórtól elgyötörve fekszik. Ugyanezen időben lett egy kis árva fiúcska is beteg, aki a kis leánykának az árvaházban játszótársa volt. A kihallgatott kis leány vallomása alapján a rendőrség elfogatta az állatias gyámot, ki igen ravasz ritunált gonosztevő s már 2 évig volt a Pallagi-féle 6000 frtos lopás orgazdasága miatt elcsukva. Igen nehéz volt a feladata a rendőrség tisztviselőjének, míg a folyton tagadó ravasz tettekre bűnösségét rá tudta bizonyítani. A nyomorult ember magát különben is Tápai esoda orvossal gyógykezelte, mielőtt nyomorult tette kiderült volna. Most a rendőrség börtönében ül s elmélkedhetik nyomorult büne következményén.

\* **Kinevezések** A m. kir. pénzügyminiszter Tóth Árpád pozsonyi lakost a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazógyakornokká ideiglenes minőségben, Czinez Lajos ideiglenesen nyugalmazott foggyasztási adóhivatali ellenőrt ideiglenes minőségű pénzügyi irodatiszté, Pláner Ernő adóhivatali gyakornokot a berettyó újfalu adóhivatalhoz adótiszté ideiglenes minőségben a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Balugán székely Bélát, a debreczeni áll. főreáliskola dérek tanárát a budapesti VIII. ker. főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

\* **A lejtőn lefelé.** A mult hetekben irtunk egy szegény anyának rossz fiáról, ki szegény edes anyját lopta meg egy csavargó lakatos pajtásával legelőbb s azóta folyton újabb és újabb lopások törtétek városunkba mely tettek elkövetésének módja mindig egyformák voltak annyira, hogy teljesen biztos volt hogy ugyanezgy tolvajhanda arázdálkodik városunkban. A tetteket sikerült a nyomozással megbízott rendőrökiznosnak megcsipni s az nem más mint a szegény anya tolvaj fia. Tegnap érkezett meg N.-Károlyból s állg, hogy leszalt a vonatról a rendőrség rögtön pártfogásába vette úgy szinte a lakatos befogasa irant is megtette az intézkedéseket.

\* **Egy jó házassága.** Tarpatak-Füredről érkezik hozzánk a hír, hogy Kemechey Jenő kollegánk, a Budapesti Hírlap szerkesztőségének belső tagja jegyet váltott Jeney-Szabó Irén kisasszonnyal, özv. Jeney Szabó Istvánné szül. Muraközy Rozália szabolcsi és vas megyei föld birtokosnő leányával. As egész magyar zsur-naliska, a melynek Kemechey Jenő egyik legrokonszenvesebb alakja, a legőszinteb örömmel köszönti e frigyét, mi is a kik a boldog vőlegényben nemcsak a fényes tehetségű kollegát tiszteljük, hanem szeretjük a legjobban, a legkedvesebb barátot is, a felejtethet len jó Kámót, kinek állandó boldogságot szerencsét kívánunk szép mátkájával együtt.

\* **Pénzek a nagytemplom gombjában.** A napokban, legfeljebb 10 nap alatt a nagytemplom keleti tornyának gombjában elhelyeztetik az egyház, iskola és város nevezetesebb dolgaira vonatkozó emlékirat, ugyanakkor szívesen nyujtana alkalmat a bizottság a ma forgalomban levő arany és ezüst pénzeknek a toronygombban leendő elhelyezésére, ha városunk tagjai közül akadnának, kik ilyen arany és ezüst pénzeket erre a célra adományozná-

nbk. — Az adományozók kéretnek, hogy adományait legfeljebb hat nap alatt nt. Diesöfi József lelkész urhoz beadni sziveskedjenek. Megjegyezzük, hogy az adományozók nevei is összeállítatnak egy irathan, mely a toronygombben szintén elhelyeztetik.

\* **Egy földbirtokos szerencsétlen halála.** Csajkos Péter czabolasvármegyei uagybirtokost jól ismerték Debreczenben is, rokon szentes, kellemes modoru régi mógyar ur volt ki rendes alakja volt a debreczeni vásároknak is. Most mint Nyiregyházi értesítenek bennünket halálos szerencsétlenség érte a birtokán a 75 éves öreg urat. Gégényben egy megbokrosodott lovat akart megfogni, ez úgy fejbe rugta, hogy rögtön meghalt. A részvét aitalános.

\* **Iskolaszéki ülés.** Az ev. ref. egyház-iskolaszéke a debreczeni ev ref egyház tanácsstermében 1897-ik évi július hó 31-ik napján d. u. 4 órakor iskolaszéki ülést tart. Tárgy: a jul 28-ra összehívott gyűlés tárgyai melyen megjelent tagok kevés száma miatt megtartható nem lévén, a tárgyak fontosságára tekintettel a mulhatlan és pontos megjelenés kérérik.

\* **Egy igazi árva.** Pájer Lacinak hívják a kis fiúcskát, ki 11 éves korára igen kifejlődött, értelmes gyermek s ott barangolt a Hortobágy szelén, míg meg nem lelte őt az arra kocsizó allatorvos. A mezőrendőrségnél elmondta aztán a szegényke az ő szomorú sorsát. Értelmes, okos beszédevel megnyerve mindjárt az általános részvétet s szeretetet. Elbeszélése szerint atyját Pájer Gusztávnak hívták s ki nem birván Felka szepesmegyei községben megélni, kivándorolt Amerikába és ott dolgozott, segítve családján szerzeményéből. Egy alkalommal munka közben oly szerencsétlenül esett a vízbe, hogy onnan halva huztak ki és azóta kezdődött az inség az itthon maradt családban. Az asszony beteges, gyenge volt s nem tudott keresni, nagy nehezen összekuporgatott egy pár krt és azon egy gyermekiegyet vett, feülteve fiát a vonatra, elküldte a világba szerencsét próbálni, a vasuton egész Kabáig ért a kis fiu ezelőtt két héttel. Azóta kóborol, barangol mezitlab egy kis nyári kabátkában es rossz szalmakalapjában a jó emberek könyörületeből s nem bántva senkitől. — A kapitány további intézkedésig egy hajduhoz adta a fiút, ki mosta ott var, folyton olvas.

\* **A szabolcsi tartalékos főispán.** — Szabolcs vármegye főispánja, Feilitzsch baró tudvaleg leg veje a miniszterelnöknek; azaz hogy inkább a miniszterelnök veje szabolcsi főispán, akinek egyebek közt, a megye július 24-iki gyűlésén elnökölnie kellett volna. De nem elnökölt, mert behívták fegyver alá, mivelhogy ő tartalékos. Helyette tehát Mikecz Janos alispán elnökölt a megye gyűlésén és teljesen pótolta a főispánt. Ebből látható, hogy a miniszterelnök veje Szabolcsban ép olyan tartalékos — főlöslőges, mint akár az apósa Magyarország kormánya élen.

\* **A krajczár halála.** A városi tanács az alábbi Hirdetést küldte be lapainknak: A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 40918 számú rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az ausztriai értékű egy krajczáros és fél krajczáros rezváltó pénz, a magan forgalomban csak 1898 évi Junius hó 30-ig fogadandó el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899 évi Deczember 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagértékük megtérítése mellett többé sem fizetés képen el nem fogadtatnak, sem be nem valtatnak. Debreczen 1897 évi Julius hó 26-án A városi Tanács.

E szerint tehát a krajczár immár Debreczenben is haldoklik. Egy évig tart még a kimulása, de azért mégis nehéz szívvel bucsuzunk tőle már ma. A feni pénzügyminiszter rendelet meggazdagít bennünket, minden krajczárunkért két fillért ad cserébe, azonban

egyét mégis magánál felejt a krajczárral elvitt régi vagyonunkból; azokat a régi kedves emlékeket, amelyek hozzá fűződnek... Ehhez a pénzdarabhoz fűződött a magyar nédek minden öröme és bánata. Ezentul már nem fojják megérteni az unokáink, ha fel-sóhajva kitör belőlünk a nóta:

Hogyha nekem száz forintom volna:  
A kilincsem sárga rézből volna.  
Hejh, de mivel egy krajczárom sincsen:  
Ajtómon is faból a kilincsem!

A fakalincs is eltűnik lassanként, de vajjon az a sárga réz jobban kinyitja-e a boldogság ajtaját, mint a régi önfaragta, madzaggal huzgált akáczfadarab? Isten veled régi jó idő!

\* **Tolvajlás.** Évek óta dolgozni jár a dohánygyárba szegény Tóth Julia napszámosné s bizony keresményéből alig alig tudja magát fenntartani. Véletlenül azonban egy közeli rokona elhalálása egy kisebb tőkéhez jutatta, úgy hogy egy kissé elláthatta magát jobban mint azelőtt. Az örökség 237 frt volt a mely különféle kiadások miatt 83 frtra apadt le. Tegnap este felé megolvassa pénztét eltávozott hazulról, mikor haza jött s véletlenül a komót kaszli fiókjába nyult észre vette, hogy e pénze hiányzik. Sirva könyörgött a rendőrségnél, hogy szerezze vissza elveszett vagyonkáját. A rendőrségnél bevallotta, hogy se szobája ajtaját se a kaszli fiókját nem szokta becsukni a házba pedig sokkal többnek laknak hogy sem valakit gyanúsíthatna.

\* **Népiünnepély.** (A daleyget felhívása.) A debreczeni daleyget augusztus hó 1-én a népiünnepély alkalmával a nagyerdőn az ugynevezett korcsolyatéreren este fel kilencz órakor Ledénfroszt Ármí piroteknikus által nagyszabásu tűzijátékot rendeztet melynek műsora a következő: 1. Röppentyű verseny 20 drb óriási röppentyűvel. 2. Gőnczöl szeker 7 csilaga. 3. Szökő kut. 4. Futó üstökös csillag. 5. Biblia tűzsugár. 6. Ibolya csokor. 6 Forgó napok. 8. Sodoma és Gomora pusztulása óriási tűzeső 25 drb. röppentyűvel 9. Jó éjt. 18 Fényes görög tűzok. Az örökség egyuttal felkéri a közönséget, hogy viragkorzóra minél jobban felfegyverkezve legyen szíves megjelenni.

\* **Az alispán H Nánáson.** Rásó Gyula kir. tan. alispán mint már megirtuk szerdán H. Nánásra utazott, a hol jelen volt a városi pénztárnoki állást töltöttek be. — Ez állást Tóth Lajos nyerte el 5 szótöbbséggel. Azután az alispán megvizsgálta az összes hivatalokat, az anyakönyvvezetői hivatalát és mindenütt a legnagyobb rendet és pontosságot konstataita.

\* **Sörarsnók megnyitása.** Soha olyan nagy bődítő még nem volt a világon, mint híres, neves dicső Gambrinus király, ki az árpaléből legelőször főzött sört. A sörös krigli olyan, mint az esthajnali csillag, már a világ minden részében ott ragyog, meg a botokudok is sörrel hizlalják nigriában a tisztelendő hittérítő urakat, kiket aztán később felesmegöznek az érdemes vadak. De persze csak a jó sörnek van ilyen nagy kelete, a milyen például a nagyváradi szőlősi gőz sörgyár kitűnően főzött söre. Ezt az izletes sört augusztus elsejétől Debreczenben is fojjak mérni meg pedig a Péterfia utcza, Moldoványi-féle házban levő régi híres sörarsnokban. A jó nevű Ullmann Károly vendéglős fojja kiszolgálni a vendégeket, mind étellel, mind itallal, de legfőképpen nagyváradi gőzsörrel, mely amily jutányos, olyan jóízű is. A sörarsnokot Ullmann vendéglős egy kitűnő zenekar közreműködése mellett augusztus 1-én fojja megnyitni. Tehát proszít az Ullmann sörarsnokban sörivők.

\* **Köszönetnyilvánítás.** Scharch Henrik terménykereskedő ur 20 frtot juttatott kezeimhez, hogy ezen összeget a helybeli szegények között osszam ki. Fogadja ez uton a szegények nevében, kiknek a pénzt már kiosztottam, halas köszönetemet. Ifj. Csengeri Ignác, gondnok.



**KÖZGAZDASÁG.**

**Budapesti gabonatőzsde.**

július 29

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	10.50-1.50	80	10.60-10.50
"	77	10.60-10.70	81	10.65-11.00
"	78	10.70-10.75	82	—
Tiszavidéki	79	10.80-10.80	—	10.55-11.00
"	76	0.60-10.70	80	—
"	77	10.75-10.8	81	10.60-11.05
Pestvidéki	78	10.80-10.85	82	10.90-11.25
"	79	10.85-10.95	—	—
"	79	10.55-10.65	80	—
Fehérmegyei	76	10.70-10.25	81	—
"	78	10.75-10.80	82	10.95-11.00
"	79	10.80-10.90	—	10.90-10.65
Bácskai	76	10.55-10.55	80	—
"	77	10.70-10.25	81	10.65-11.00
"	78	10.75-10.30	82	10.90-11.35
Észak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	82	—
		Min. hekt.-ben		Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj	70-72	7.65	7.75
" másodikrendű	uj	—	7.55	7.65
Arpa takarmánynak	"	60-62	5.60	6.—
" étetni való	"	62-64	5.65	6.15
" serfőzdei	—	64-66	4.35	4.05
Zab	—	39-41	4.25	3.95
Tengeri bánsági	uj	—	4.10	4.—
" más nemű	uj	—	3.35	3.90
Repcze bánsági	—	—	3.20	4.50

**Sertés vásár.**

július 29.

**Kőbányai sertéspiacz.** Szerbiai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 53-54 krajczárig, közép (páronként 250-260 kilogramm súlyban) 54-55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53-54 krajc ár.

**Sertéslétszám:** 1897. évi július 25-ik napján volt készlet 30 943 darab, 1897 július hónap 26-ik felhajtott 528 drb, 1897 július hónap 26-ik napján elszállított 321 drb. 1897 július hónap 27-ik napjára maradt készletben 31.150 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

**Sertés-konsumvásár.** A földművelési miniszter a sertéseknek a budapesti sertéskonsum vásárról a vidékre való szállítását rendelet útján beszüntette. A vidékre ezennel csak Kőbányáról lehet sertéseket szállítani.

**CSARNOK.**

**A prágai ghettoából.**

— Kohn S. zsidó történetei. —

Fordította: ifj. Möricz Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás

**A csipkekereskedő.**

ÖTÖDIK FEJEZET. 39.

— Csak mégis igaz a példabeszéd. a legokosabb nő, a legnagyobb bolond! — már miért fecsegsz megint? Hisz ha a törvényszolga hétfőn eljön zálogolni, ha kifizeted a háromszáz tíz tallért meg a költségeket, a csipkekék ismét a teid, Kele nagyot sohajtott, mert ép ennek a lehetősége látszott előtte elképzelhetetlennek. Azért csak reggel menj ki, reggel én is hosszabb sétára kimegyek.

— Hová?

— Schlick gróf hazaérkezett Prágába s utánam küldött, hogy reggel pont kilencz óra-  
kor ott legyek a palotájában. — Valószínűleg valami üzletről lesz szó, valamit itt is szere-  
hetek. Mert ha egyszer megjavulnak a lábaim,  
igy is úgy is kereset után kell magamnak is  
nézni. Elég régen elődöm már rajtatok. És az  
utolsó falat kenyéret már csak még sem falom

fel a kis gyermekeitekől. Hisz olyan nagyon  
öreg nem vagyok még, még egészen het-  
ven éves sem vagyok. Erős vagyok még! Hogy  
a lábam? Eh, mit! Az a kis sántítás? Öreg  
napjaimra tánczmeister úgy sem leszek! . . .  
Hanem ebben a sok összevissza beszédben  
majd el is felejtettem, mit akartam mondani.  
No igen . . . Elköltözöm töletek! helyembe  
asztán fogadhattok valami gazdag, idegen bac-  
hurt, akin a kvártélyért és kosztért még sok  
pénzt nyerhettek.

— Bátyám — mit beszélsz! tiltakozott  
Kele. Hisz te korán elhunyt szülem helyett  
gyermekkorom óta szülem voltál. És te most  
öreg napjaidra akarsz tölem idegenek közé  
költözni! Hát ki fog ápolni téged? Csak  
nem komolyan mondtad ezt? Nem bátyám,  
nem engedlek el, még az utolsó falatot is  
megosztom gyermekeim között és közted.

Bresznitznek elakadt a szava. A könyek  
elborították arcát, bárha a sötétben nem is  
lehetett látni. De ha most azonnal szólt volna,  
a zokogás erőt vett volna rajta s elárulta volna  
férfiatlan gyöngeségét, azért csak a torkát kö-  
szörülte s hogy időt nyerjen, az orrát fujta meg-  
lehetős hangosan. Végre annyira összeszedte  
magát, hogy bár reszkető hangon, de meg-  
szóltat:

— Tudod mit gyermekem Kele, csak ezen a  
sabbeszen essünk már túl. Talán (efser mégis  
küld az Ur valami jesuo-t (segítség) — ha  
nem, akkor is még eleget beszélhetünk efelől  
a dolog felől.

**HATODIK FEJEZET.**

Kele Lucka mégis megfogadta bátyja ta-  
nácsát. Pénteken reggel mégis kiment az áru  
piacra, szomorúan, minden kedv nélkül ugyan.  
A régi vevői közül már igen sokan értesültek,  
hogy nem szolgálhat kívánt áruval, azért ezek  
minden tartózkodás nélkül Opermannhoz men-  
tek, úgy hogy alig férték a bódéjában a vevők.  
De ez még sem esett olyan nehezen Kelének,  
mint hogy ha valamelyik régibb vevője meg-  
szólította s ilyen vagy olyan csipkét kért tőle.  
A köny ilyenkor kiesordult a szeméből. De  
még jobban felpirult, összezavarodott akkor,  
ha valamelyik régibb vevője azt is kérdezte  
tőle, hogy talán később, talán a jövő héten  
mégis érkeznek áru? A mikor erre is nemet  
kénytelen volt mondani, felpirult s könyes  
szemmel nézte, mint indul át a régi vevő  
ilyenkor Opermannhoz.

Kele Lucka nem volt irigy természetű.  
Hanem a verseny üzlet hirtelen felvirágzása és  
a saját rohamos pusztulása, nyomorúsága,  
mégis nyomokat hagytak a lelkében s ke-  
délyét a legnagyobb mérvben elkeserítették.

Hisz már csupán napok választották el a  
zálogolástól, akkor pedig mily sors várt rájuk!  
Kénytelenek voltak a mások panaszos irgalmára  
szorulni. Germekel, derék, de ostoba férje, öreg  
bácsija, ki második atyja volt, kinek szivből  
szépitette volna élete alkonyát, és maga is már  
várhatták a kegyelem kenyéret. A ki jólétben  
él, alig hogy elképzelheti ezt a helyzetet. És a  
Kele lelkében rémületes iszonyattal merült föl  
a borzalmas kép, a mint legifjabb gyermekével  
a karján házról-házra úgy koldul s könyörög  
idegen küszöbön a kenyérért . . . És ha férjét  
vagy öreg nevelő atyját lesújtotta a betegség,  
vagy ha maga a bánattól, nyomortól elpusz-  
tul? . . . Mi lesz az öt neveletlen árvával, a  
kinek keresetképtelen atyja és az tehetetlen ag-  
gastyán lesznek az egyedüli pártfogóik? Ah,  
mily borzalmas gondolat volt ez! A lelke  
majd szétszakadt. Az örülés környékezte. Nem

birta könyeit tovább visszatartani, és hogy a  
szomszédok, a kíváncsiak ne lássák, bágyadt  
fejét lehajtotta két karjára és keservesen úgy  
sirt!

Hűvös idő volt. Már hónapok óta alig  
aludtegyőjszakát nyugodtan végig. Ama szender-  
szerű bódultságba zsibbadt, mely sajátságos  
állapot hasonlít az alváshoz. Hirtelen kézzor-  
ritást érezett a vállán — felriadt, felemelte  
fejét, de azt hitte, hogy még mindig álmodik.  
Bresznitz állott előtte, bárha viseltes, de teljes  
sabbesz napi ünneplő ruhában. Kegyetlen téli  
hideg volt, a háromszögletes kalapját mégis a  
kezeben levéve fogta. Tisztes fején kis selyem  
supkáska volt, mely eredetileg fekete volt, de  
az idők folyamán megbarnult. — A sipka alól  
hullámosan gyűrűztek ezüst fehér fürtjei. Bres-  
nitz mellett két urhölgy áll, magas, junói termé-  
tű nők. Drágai bundáik s pompás muffjaik voltak.  
Hátul mindenik mögött egy-egy livrées inas. A  
közébelben várakozó fényes fogat is bizonynyál  
az úrihölgyekre várakozott, a kocsis a tüzes,  
türelmetlen paripákat alig bírta fékezni. —  
Opermann és felesége mélyen, tiszteletteljesen  
meghajolva közeledtek a csoporthoz, nyilván  
az volt a szándékuk, hogy ha az uraságok a  
a kívánt csipkéket nem kapták meg Kelénél,  
saját üzlethelyükhöz invitálják meg őket. Kele  
erős lelkű asszony volt, azért gyorsan magá-  
hoz tért a kábultságából és bár fájdalmasan  
megvolt győződve, hogy üres szavakat beszél,  
mégis mélytisztetéssel kérdezte: „Mivel szolgálha-  
tok a nagyságos uraságoknak?“, de mielőtt a höl-  
gyek felelhetek volna, Bresznitz élesen közbe  
vágott, mondván:

— Kedves hugom, Ő kegyelmességéek  
Schlick grófnő és Ugarte grófnő Ő kegyel-  
mességeik — az egész fekete csipke készlete-  
det megakarják vásárolni — ő nagyságaik nem  
csupán a maguk részére, hanem az egész magas  
cseh nemesség részére is vásárolnak.

Folyt. köv.

246.

**Az István gőzmalom társulat  
GYÁRTMÁNYAINAK  
ÁRJEGYZÉKE**

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott  
általános magyar malom-gyűlésen megállapított  
s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási  
fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó  
egyezmények szerint

**ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL**

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló.
A Asztali dara nagyszemű . . . . .	19.20
B Sainte » aprószemű . . . . .	18.80
C Királyliszt . . . . .	18.20
1. Lángliszt kivonat . . . . .	17.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt . . . . .	17.40
3. Zsemlye liszt . . . . .	17.—
4. Elsőrendű kenyér liszt . . . . .	16.60
5. Közép kenyér liszt . . . . .	16.20
6. Kenyér liszt . . . . .	15.80
7. Barna kenyér liszt . . . . .	14.80
8. Takarmány liszt . . . . .	10.80
11. Finom korpa <b>zsákkal</b> . . . . .	4.60
11. " " <b>zsák nélkül</b> . . . . .	4.40
12. Durva korpa <b>zsákkal</b> . . . . .	3.80
12. " " <b>zsák nélkül</b> . . . . .	3.60
Csirke buza <b>zsák nélkül</b> . . . . .	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70

11. és 12. szám 50

Debreczen, 1897. július 29.

# Üzlet átalakítás,

illetve megnagyobbítása miatt

 **az összes áruk** 

főként női ruhaszövetek, selymek, voilok, kartonok, női és férfi fehérneműek, harisnyák, vászonneműek, nap- és esőernyők, szabó kellékek, rövid és szövött áruk

**bezárólag jul. 31-éig**

 **rendkívüli olcsó árban** 

kaphatók

# Eisler Izidor

női divat áruházában.

## Női ruha varrodámban

jó, derék varrónők felvételnek.